

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

12 oktober 1999

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Robert Voorhamme, Chokri Mahassine en Jacky Maes –

houdende erkenning en subsidiëring van de invoegbedrijven

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De spanning op de arbeidsmarkt in Vlaanderen groeit gestadig. Alhoewel de scholing van de werklozen nog nooit zo hoog geweest is als nu, worden door het beperkte arbeidsaanbod de wervingscriteria steeds hoger. Daardoor wordt de toegang tot de arbeidsmarkt voor werklozen met beperkte kwalificaties en mogelijkheden hoe langer hoe moeilijker.

Gelet op artikel 23 van de Grondwet dat het recht op arbeid garandeert en het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende heeft de overheid de plicht om ten aanzien van alle werklozen, dus ook de niet onmiddellijk bemiddelbare, maximale werkgelegenheidsmogelijkheden te creëren. Met dat oogmerk zijn nieuwe en adequate beleidsmaatregelen vereist zoals inzake invoegbedrijven. Deze bedrijven en de sociale werkplaatsen zijn complementair.

De sociale werkplaatsen richten zich tot werklozen die op de reguliere arbeidsmarkt nauwelijks nog kans maken. Het gaat hier om organisaties die deze categorie van werklozen aan werk helpen van wie het intrinsieke rendement zo laag ligt dat ze zeer weinig kans maken om door te stromen. Gezien de doelgroep kunnen die organisaties niet economisch levensvatbaar worden, wat een permanente overheidsondersteuning vereist.

De invoegbedrijven richten zich tot werklozen die niet onmiddellijk op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen, maar toch voldoende intrinsieke potentialiteit bezitten om op korte termijn in een aangepaste reguliere arbeidsmarktsituatie te functioneren. Vanwege de tijdelijke overheidsondersteuning in de aanvangsperiode, moet concurrentievervalsing ten aanzien van bedrijven op de reguliere markt vermeden worden. Na verloop van tijd moeten die bedrijven wel minimaal zelfbedruipend worden en overgaan naar het reguliere economische circuit. Dat geeft de werklozen die in dergelijke bedrijven aan werk geholpen worden, meteen een langetermijnperspectief.

De invoegbedrijven vormen dus feitelijk een verruiming van het reguliere circuit binnen een zeker termijnperspectief. De betrokken bedrijven bezitten een potentialiteit aan financiële en economische onafhankelijkheid. Maar net zoals bij sociale werkplaatsen primeert ook hier de maatschappelij-

ke winst op de economische winst. Als doelgroep wordt dus gekozen voor werklozen die niet onmiddellijk bemiddelbaar zijn, maar die evenwel, na een aanpassingsperiode, kunnen functioneren binnen een gewone bedrijfseconomische setting.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel worden, omwille van de begrijpelijkheid en transparantie van het decreet, de meest voorkomende begrippen gedefinieerd: invoegbedrijven, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), Samenwerkingsverband Sociale Economie en Erkenningscommissie Invoegbedrijven.

In dit artikel wordt eveneens de doelgroep van de invoegbedrijven omschreven.

Bij de omschrijving van het personele toepassingsgebied wordt verwezen naar enerzijds de graad van bemiddelbaarheid van de doelgroep en anderzijds de mogelijkheden die die groep bezit om op termijn opnieuw een volledige rentabiliteit te bereiken. De betrokken personen moeten minimum zes maanden ingeschreven zijn als werkzoekende.

Er wordt een kwalitatief doelgroepement toegevoegd dat tevens als toetsingselement gebruikt kan worden. Het moet gaan om personen voor wie een individueel inschakelingstraject georganiseerd wordt door of in samenwerking met de VDAB.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt welke organisaties als invoegbedrijf erkend kunnen worden. In de eerste paragraaf worden een aantal criteria opgesomd waaraan een invoegbedrijf moet voldoen. Voor een verdere precisering van die criteria kan de Vlaamse regering, krachtens de bepaling van paragraaf twee, nadere regelen vaststellen.

Artikel 4

Er wordt een erkenningsregeling voor de invoegbedrijven ingevoerd. Die regeling neemt de principes en procedures over die ook gelden in andere erkenningsregelingen zoals die met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling.

Artikel 5

Zoals bij andere erkenningsregelingen, wordt ook hier in een intrekking- en schorsingsmogelijkheid voorzien.

Artikel 6

Binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt een specifieke adviescommissie opgericht. De Raad heeft reeds heel wat ervaring met dergelijke commissies opgebouwd, ter uitvoering van het decreet van 6 maart 1991 houdende de regeling tot erkenning van de uitzendbureaus in het Vlaamse Gewest, van het decreet van 3 maart 1993 houdende regeling tot erkenning van de outplacement-, wervings- en selectiebureaus in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 19 april 1995 tot regeling van de arbeidsbemiddeling tegen betaling in het Vlaamse Gewest¹.

De taak, samenstelling en werking van deze commissie komen grosso modo overeen met voormelde decretale regelgevingen.

Artikel 7

Hier wordt de subsidiëringsregeling vastgesteld. In een eerste paragraaf wordt de subsidiëringsregeling vastgelegd bestaande uit een tegemoetkoming in de loonkosten en een waarborgregeling. De subsidiëring van de loonkosten wordt forfaitair en degressief bepaald. Het rendement van de werknemers moet immers progressief toenemen.

Paragrafen twee en drie behandelen de subsidiëringsregeling die van toepassing is op wegvallende of nieuwe personeelsleden in de loop van de erkenningsperiode.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de economische ondersteuning waarop invoegbedrijven recht hebben. Die ondersteuning draait rond het Samenwerkingsverband Sociale Economie, een netwerk van alternatieve financieringsfondsen. Vanwege hun specifieke bedrijfscultuur waarbij mens en arbeid voorrang hebben op kapitaal, is een specifieke fondsenwerving noodzakelijk. Ook op het vlak van opleiding en begeleiding hebben invoegbedrijven recht op extra ondersteuning.

Aangezien het risico dat het Samenwerkingsverband Sociale Economie loopt, groter is dan op de reguliere markt, wordt een extra garantie verstrekt vanuit het Vlaams Waarborgfonds.

Artikel 9

Dit artikel wijst de bevoegde toezichthoudende ambtenaren aan, beschrijft hun mogelijkheden van optreden en regelt het politionele optreden van deze ambtenaren.

Artikel 10

Dit artikel machtigt de Vlaamse regering de datum van inwerkingtreding te bepalen, zodat zij deze datum kan doen samenvallen met de opheffing van de bij besluit geregelde experimentele regelingen terzake.

Robert VOORHAMME

Chokri MAHASSINE

Jacky MAES

¹ Deze decreten werden opgeheven door het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest (nog niet in werking getreden).

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° invoegbedrijf : een bedrijf dat activiteiten uitoefent die nog niet door de marktsector worden uitgevoerd, maar die een potentiële rentabiliteit bezitten en beantwoorden aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 ;
- 2° VDAB : de instelling opgericht bij het decreet van 20 maart 1984 houdende oprichting en uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling ;
- 3° doelgroepwerknemer : een persoon die niet rechtstreeks bemiddelbaar is op de reguliere arbeidsmarkt, maar wel een voldoende potentieel aan rendement bezit en minstens zes maanden ingeschreven is als werkzoekende bij de VDAB en waarvan de toeleiding naar een invoegbedrijf deel uitmaakt van het individuele inschakelings-traject georganiseerd of erkend door de VDAB ;
- 4° Samenwerkingsverband Sociale Economie : het samenwerkingsverband van fondsen die in de sector van de sociale economie werkzaam zijn, zoals bepaald in artikel 8 ;
- 5° adviescommissie : de adviescommissie Invoegbedrijven ingesteld bij artikel 6.

HOOFDSTUK II

ERKENNINGSREGELING

Artikel 3

§ 1. Om erkend te worden als invoegbedrijf moet een bedrijf aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° regelmatig opgericht zijn in de vorm van een handelsvennootschap ;
- 2° in het statuut bepalingen opnemen met betrekking tot :
 - a) de ontvangst en de begeleiding van de werknemers ;
 - b) het democratische medezeggenschap van de werknemers ;
 - c) de gerichtheid op duurzame ontwikkelingsprocessen die een maatschappelijke of economische meerwaarde hebben ;
 - d) de bedrijfscultuur ;
- 3° een minimum aantal doelgroepwerknemers werk geven ;
- 4° een voldoende potentiële rentabiliteit kunnen aantonen om op termijn te kunnen overgaan naar de marktsector ;
- 5° een minimum aantal potentiële klanten kunnen aantonen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere criteria met betrekking tot de omschrijving van de invoegbedrijven en de doelgroepwerknemers.

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de procedure voor de aanvraag van de erkenning.

§ 2. De erkenning wordt verleend door de Vlaamse regering na advies van de adviescommissie. Wan-

neer het advies niet binnen de door de Vlaamse regering vast te stellen termijn wordt verleend, kan de Vlaamse regering een beslissing nemen. Die beslissing is met redenen omkleed.

Wanneer de Vlaamse regering afwijkt van het advies, geeft zij in haar beslissing de redenen aan voor die afwijking.

§ 3. De erkenning wordt verleend voor een periode van acht jaar. Het invoegbedrijf verbindt er zich toe om gedurende die periode het oorspronkelijke aantal voltijdse equivalenten van doelgroepwerknemers te handhaven.

Artikel 5

De Vlaamse regering kan, na advies van de adviescommissie, de erkenning intrekken of schorsen voor de termijn die zij bepaalt, wanneer het invoegbedrijf de bepalingen van dit decreet overtreedt.

HOOFDSTUK III

ADVIESCOMMISSIE INVOEGBEDRIJVEN

Artikel 6

§ 1. In de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt een adviescommissie Invoegbedrijven opgericht.

De adviescommissie dient de Vlaamse regering van advies omtrent de erkenning of de schorsing of de intrekking van de erkenning.

§ 2. De adviescommissie is samengesteld uit :

- 1° een voorzitter ;
- 2° een gelijk aantal vertegenwoordigers van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties ;
- 3° drie deskundigen van het Samenwerkingsverband Sociale Economie ;
- 4° een vertegenwoordiger van het Waarborgfonds ;

5° een ambtenaar van de administratie Economie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

6° een ambtenaar van de administratie Werkgelegenheid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter wordt gekozen onder de leden van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, afwisselend onder de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en van de werknemersorganisaties. Bij afwezigheid van de voorzitter neemt een ander lid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen het voorzitterschap waar.

De leden van de adviescommissie worden door de Vlaamse regering benoemd. De regering bepaalt de nadere regelen betreffende de samenstelling en de werkwijze van de adviescommissie.

HOOFDSTUK IV

SUBSIDIERING

Artikel 7

§ 1. De erkende invoegbedrijven kunnen aanspraak maken op :

- 1° een tegemoetkoming in de loonkosten, per arbeidsplaats bezet door een doelgroepwerknemer, ten belope van 100 procent van het referentieloon gedurende het eerste jaar van tewerkstelling, van 70 procent gedurende het tweede jaar van tewerkstelling en van 30 procent gedurende het derde jaar van tewerkstelling. Als referentieloon geldt het loon van de in de sector vigerende collectieve arbeidsovereenkomst of, bij afwezigheid hiervan, het loon van een personeelslid van de diensten van de Vlaamse regering, bezoldigd in een basisgraad ;
- 2° een waarborg toegekend lastens het Vlaams Waarborgfonds overeenkomstig de bepalingen vastgesteld door de Vlaamse regering.

§ 2. Wanneer het invoegbedrijf gedurende de eerste acht jaar het aantal voltijdse equivalenten van doelgroepwerknemers niet kan handhaven, wordt de, voor die arbeidsplaats uitgekeerde, tegemoetkoming in de loonkosten teruggevorderd.

Het eerste lid is niet van toepassing wanneer de onderneming het bewijs levert dat de voorwaarde inzake de handhaving van het aantal doelgroepwerknemers niet kan worden vervuld om redenen onafhankelijk van de wil van de onderneming.

De Vlaamse regering stelt, na advies van de adviescommissie, de nadere voorwaarden terzake vast.

§ 3. Wanneer in de periode van acht jaar een tegemoetkoming in de loonkosten voor extra doelgroep tewerkstelling in een invoegbedrijf wordt aangevraagd, wordt die het eerste jaar voor 70 procent gesubsidieerd en het volgende jaar voor 30 procent. Wanneer de aanvraag het eerste jaar gebeurt, ontvangt het invoegbedrijf dezelfde subsidiëring als voor de andere werknemers.

Artikel 8

§ 1. Voor de verwerving van het nodige kapitaal kan een erkend invoegbedrijf een beroep doen op het Samenwerkingsverband Sociale Economie. De daarin opgenomen fondsen engageren zich tot het verstrekken van kapitaal tegen de voorwaarden, goedgekeurd door de Vlaamse regering op voorstel van het Samenwerkingsverband Sociale Economie.

§ 2. Het Samenwerkingsverband Sociale Economie staat in voor het informeren en begeleiden van initiatieven vanaf de planning die aan het opzetten van een invoegbedrijf voorafgaat, en voor het volgen van de erkende invoegbedrijven op het vlak van management, financieel beheer en bedrijfsbeheer en op het vlak van werkgevers- en werknemersbegeleiding.

HOOFDSTUK V

TOEZICHT

Artikel 9

§ 1. De door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren en beambten houden toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 2. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten mogen, bij de uitoefening van hun opdracht :

1° zonder voorafgaande verwittiging vrij binnengaan in alle lokalen, woonruimtes uitgezonderd, waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat ze aan hun toezicht onderworpen zijn ;

2° een onderzoek, een controle of een enquête instellen alsmede alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan werkelijk worden nageleefd.

§ 3. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten hebben het recht waarschuwingen te geven en de overtreder een termijn toe te kennen om zich in orde te stellen.

Zij stellen de overtredingen vast in processen-verbaal. Afschrift daarvan wordt de overtreders, op straffe van nietigheid, toegezonden uiterlijk binnen zeven dagen na de vaststelling van de overtreding.

Het proces-verbaal wordt, volgens door de Vlaamse regering vast te stellen voorschriften, overgezonden aan de Vlaamse regering die, overeenkomstig artikel 5, de erkenning van de betrokken voorzieningen kan intrekken of schorsen.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALING

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Robert VOORHAMME

Chokri MAHASSINE

Jacky MAES
